

TIE ITSENSÄ VOITTAMISEEN

Pekka Ervastian esitelmä 16.3.1930 Kouvolassa

Itsensä voittaminen merkitsee epäilemättä sekä kielessämme, että ajatuksissamme samaa kuin vallan saavuttamista itsensä yli. Ja mitä valta on muuta kuin vapautta? Ken itsensä voittaa, hän on suurin voittaja, hänellä on suurin valta. Ja mikään valtioiden ei ole ilman vapautta; jokaisella valtiolla on vapaus. Kellä on valtaa, on myöskin vapautta. Se, joka on itsensä voittanut, on vapaa – ja itsensä voittamisen tie, se on myöskin samalla vapauden tie, yksilöllisen vapauden tie. Meillä on jokapäiväisessä elämässämme aivan selvä esimerkki tästä vallasta ja vapaudesta, joka perustuu itsensä voittamiseen. Sillä näkyy pitävän paikkansa sekin arvelu, ajatus, että kun on itsensä voittanut, silloin on myöskin maailman voittanut. Se ihminen, joka oli saavuttanut suurimman voiton itsestään, suurimman vallan itsensä yli, sanoi opetuslapsilleen ja seuraajilleen: ”Olkaa aivan rauhallisia, sillä minä olen maailman voittanut.“ Eihän hän, Jeesus, ollut ulkonaista maailmaa voittanut; päinvastoin – tuntui kuin maailma olisi voittanut hänet. Mutta kuitenkin jokainen tietää, että sillä sanallaan – ”minä olen maailman voittanut“ – on suuri totuus sisässään, sentähden että Jeesus oli epäilemättä voittanut maailman jollain ihmeellisellä ja salaperäisellä tavalla, kun hän oli voittanut itsensä. Ja hänen voittonsa näkyy siitäkin maailmalle, että hänen elämänsä, sanansa, opetuksensa ovat vähitellen alkaneet voittaa maailmaa. Hän itse pani aivan niinkuin maailman voittamisen alulle, ja se maailman voittaminen käy tasaisin askelin eteenpäin. Ehkä suurin osa ihmiskuntaa on vielä voittamatta. Mutta kuitenkin emme voi epäillä, etteikö totuus voittaisi maailmaa, etteikö maailma huomaisi, että se ihminen, joka voitti itsensä, voitti maailman. Hän näytti, kuinka itsensä voittamalla voittaa maailman. Ja Jeesus sanoo: ”Orjaa käsketään, vaan poika kulkee, mihin hän

tahtoo.“ Hän tahtoo, että ihminen tulisi omassa maailmassaan pojaksi, että omassa ruumiissaan olisi hänellä vapaus kulkea mihin hän tahtoo, eikä tarvitsisi orjamaisesti kulkea sinne mihin hänet käsketään.

Ja meillä on esimerkki jokapäiväisestä elämästä. Kun olin lapsi, oli meillä tapana lukea kirjasta ihmeellisestä maasta, jonka nimi oli ”Schlaraffenland“, ja tämä maa oli kaikin puolin ihmeellinen maa. Siellä ei ollut liian kuuma, eikä kylmä, eikä siinä maassa tarvinnut mitään tehdä. Ihmiset olivat vain pitkällään siellä, millä kaunis kukkakimppu päänsä alla, millä jotain muuta pehmoista päänsä alusena. Kaikki ruoka lensi siellä valmiina suuhun. Jos toivoi esimerkiksi linnunpaistia, niin se lensi heti jostain valmiina suuhun. Siellä sai ihminen kaikkea sitä, mitä hän halusi. Suurin voimanponnistus siellä oli se, että täytyi kääntyä itse toiselta kyljeltä toiselle. – Se oli Schlaraffenland, suurin paratiisi ihmiselle. Näin kuvia tästä maasta ja ihmettelin, että: se on kummallinen maa! Mitä siellä tehtiin? En voinut ymmärtää, että se oli elämän korkein onni, kun ruoka esimerkiksi lensi suuhun. Ja kun ei itselläni ollut mitään halua loikoa! Mutta ne olivatkin noissa kuvissa täysin iäkkäitä miehiä pitkine partoineen. Ja lihavia ne olivat. – Niin, että minä ajattelin lapsena: kuka sen tietää, mitä kaikkea on olemassa?

Ja nyt on tietysti totta, että jokaisella ihmisellä on ruumiillisessa, fyysisessä olemuksessaan, suoraan sanoen jonkinlainen laiskuuden halu. Tietysti, kun se ei mene yli rajojen, sanotaan sitä levontarpeeksi. Ei kukaan ihminen voi aina olla työssä, vaan täytyy hänen myöskin saada levätä. Mutta muutamilla ihmisillä on tämä levontarve ehkä syöpyntyn niin syvälle vereen, että he tuntevat vastenmielisyyttä työtä kohtaan. Ja kukaties ovat ihmiset ennen olleet niin. Se voi olla jotain vanhaa traditsionia, sillä jos menemme luonnonkansoihin, niin he rakastavat enemmän lepoa kuin työtä. Tiedämme, että on ollut kansoja täällä Euroopassa ennen, joissa miehet olivat siksi

älykkäitä, että vaan loikoivat, joivat simaa, juttelivat ja päättivät lähteä sotaan; se oli heidän virkansa. Ja onhan tänä päivänä olemassa kansoja, joissa ihmiset kammoavat työtä ja sangen mielellään viettävät aikaansa auringonpaisteessa lojuen.

Kun nuorena matkustelin Lapissa, jossa lappalaisten elämä oli vähän siihen suuntaan, että he kun muuten asuivat kylissä, kesällä muuttivat joen rannalle ja elivät kalastuksella, niin hämmästytti minua, kun keskellä päivää saavuimme semmoiseen paikkaan, jossa joen varrella oli lappalaiskotia, niin täytyi herättää heidät. Tai joku mies tuli ulos ja katsoi, että ketä siellä liikkuu. Kun heiltä kysyttiin: kuinka he viettävät aikaansa?, sanoivat he: "nukutaan, ja ollaan tietysti ylhäälläkin; mutta kun on nostettu kalat verkosta, niin sitten taas nukutaan." Heillä ei ollut ehkä mitään muuta intressiä, kuten meillä kulttuurikansoissa, kaikenlaisia harrastuksia.

Epäilemättä on ihmisen veressä taipumusta laiskuuteen. Sentähden – se täytyy sanoa – on hyvä, että on semmoiset olosuhteet, kuin esimerkiksi Europassa ja Amerikassa, että ihmisen täytyy tehdä työtä voidakseen ollenkaan olla olemassa. Jos ihmisen mieli tekee jotain, ei, ikävä kyllä, valmiiksi paistettu kana lennä, tai omena tipu suuhun. Täytyy tehdä työtä, ja se on ensimmäinen koulu tässä näkyväisessä maailmassa, jossa meitä pakoitetaan voittamaan ruumiin laiskuus. Sentähden kulttuurikansojen yksilöiden kesken on omalla tavallaan aivan selvä maailmankatsomus, että jokaisen ihmisen täytyy tehdä työtä, ansaita leipänsä. Me emme kunnioita semmoista ihmistä, joka ei mitään tee. Ihmistä, joka ei tahdo tehdä mitään olemassaolonsa puolesta. Jokaisen täytyy jotain yrittää, joko käsillään tai aivoillaan suunnitella ja järjestellä, mutta pääasia on, että hänen aivonsa ovat toiminnassa. Sillä onhan se todistettu, että jos ruumis tekee jotain, ei se ole koneellista, vaan riippuu se siitä, että ihminen aivoissaan päättää jotain, ja kun aivot ovat päättäneet jotain, silloin seuraavat koneelliset teot tätä. Taikka, jos kädet ovat niin tottuneet, ettei tarvitse niin huolehtia. Näin

itse asiassa se on aivojen ajatusvoima, joka huolehtii ruumiillisessakin työssä. Eihän ihminen voisi väsyäkään, jos ei hän aivoissaan sitä tuntisi. Sentähden onkin aivan mittailtu, että aivojen, ajatuselämän voimaa kuluu jokaisessa työssä, mitä vaan teemme. Ja sentähden, tehkään ihminen mitä työtä tahansa, hän on työn aatteen suhteen samalla tasolla toisten ihmisten kanssa. Kaikki työ on aivotyötä. Aivovoimaa kuluu enemmän sellaisessa työssä, jossa täytyy koko ajan olla huomio keskitettynä. Siinä kuluu enemmän aivovoimaa. Jokatapauksessa kaikki työ on ajatuselämän kuluttamista ja tasa-arvoista.

Sentähden me kunnioitamme ihmistä, joka tekee työtä ja sanomme: hän on oikea ihminen, hän ansaitsee leipänsä inhimillisellä tavalla. Ja se on elämän ensimmäinen koulu meille. Siinä näemme, kuinka ihminen on päässyt voittamaan oman itsensä, ruumiillisen laiskuutensa ja sillä tavalla tuntemaan itsensä vapaaksi. Ja sitä myöden, kun ihminen tekee työtä ja saa siitä tuloksia, tuntee hän myöskin voittavansa maailmaa; tietysti silloin ainoastaan tätä ulkonaista maailmaa ja sen olosuhteita. Hän tulee enemmän ja enemmän niiden voittajaksi, sillä on niinkuin maailma itsessään, elämän lait palvelisivat häntä, kun hän niitä noudattaa. Kun hän tekee työtä, silloin elämä auttaa häntä sillä tavalla, että hän pääsee eteenpäin tässä maailmassa. Ja mitä enemmän hän kasvaa tässä ahkeruudessa, työkyvyssä, sitä enemmän valtaa saa hän olosuhteiden yli. Tietysti on sitten erilaisia ristiriitoja, konflikteja. Nyt en puhu niistä ihmisistä, jotka tulevat katkeriksi, kun täytyvät tehdä työtä, jotka ovat luonnostaan laiskoja, koettaen keinottelemalla tulla toimeen. Mutta onhan niitä, jotka katkeroituvat näennäisesti suuremmista syistä; ihmisiä, jotka mielellään tekisivät työtä, mutta eivät saa sitä.

Ja tämä oli merkillinen probleemi minun nuoruudessani. Meidän yhteiskunnassamme, Suomessa muodostamassamme ja järjestämässämme yhteisessä isänmaassamme me jouduimme semmoiseen tilanteeseen, että emme saa työtä, vaikka

tahtoisimme työtä tehdä! Ajattelin: tämä Suomenmaa on laaja, täällä on peltoja kuinka paljon tahansa; miksikä ei sanota: "Tuossa on suuri maapalsta, lähde sitä perkaamaan." Miksikä oli sillä tavalla tässä maailmassa, että ihmiselle saatettiin sanoa näin: "Ei ole työtä." Siis tämä merkitsee toisella kielellä: kuolla nälkään täällä maanpäällä. Sillä tämä ihminen oli syntynyt kuin muutkin ihmiset, ja nyt hänen pitäisi lähteä ennen aikojaan pois, vaikka hän tahtois tehdä työtä. Tämä oli semmoinen probleemi, jota en voinut ymmärtää. Sentähden ajattelin, että varmasti täytyy olla jokin toinen elämisen mahdollisuus, joko tässä tai toisessa tähdessä, olla olosuhteet, että jokainen kyllä olisi tilaisuudessa tekemään työtä. Minulle myöhemmin huomautettiin – ja itsekin kyllä näin, – että oli paljon semmoisia ihmisiä, jotka valittivat, etteivät he saa työtä, mutta jos sanottiin esimerkiksi: tuossa on halkopino, sahaa nuo puut!, niin ihmeellistä kyllä, oli paljon miehiä, jotka kun heidät asetettiin tuon puupinon luo, sahasivat yhden tai kaksi puuta ja sitten lähtivät tiehensä, ja olivat mielummin syömättä, kuin tekivät tuota työtä. Ei tarvinnut monta kertaa sitä nähdä, ennenkuin aloin uudestaan ajatella tätä probleemiam, ja tulin siihen tulokseen, että ihmisen veressä on laiskuuden halu. Hän mielellään olisi ilman työtä, olisi jossain pilvien päällä, kelluisi siellä vaan ja söisi ja joisi. Niinkuin eräskin ukko sanoi: "kumpu saisin olla tuolla uunin päällä pitkälläni ja sylkeä kattoon."

Ihmisellä saattaa olla erilaisia ajatuksia elämästä, mutta elämä ei välitä meidän haluistamme, ja se sanoo ennemmin tai myöhemmin: tee työtä, voita oma ruumiisi. Se on ehdoton ehto. Ja me voimme kuvitella hyvin, että me kaikki ihmiset aikojen aamulla elimme ihanassa laiskuudessa, mutta vähitellen olemme oppineet – suuria opettajia olemme käyttäneet esimerkkeinä – ja huomanneet, että jos on paljon elämässä, joka pettää, niin yksi on, joka ei petä, ja se on työ. Se ei petä, toisin sanoen se tekee meidät onnellisiksi. Me etsimme onnea ja luulemme, että onni on rikkaudessa, lemmessä ja ties missä, ja sitten onni pettää. Tänään

on minulla rahaa, huomenna olen köyhä. Tänään on moni tyttö ihastunut minuun, huomenna kaikki kääntävät minulle selkänsä. Mutta työ ei petä, vaan se rakastaa meitä yhtä paljon, kuin me sitä. Kun me tulemme vähänkin taitavimmiksi työssä, huomaamme rakastavamme enemmän työtä, kuin rikkautta, lempeä . . . Nöyränä sanomme silloin Jumalalle: en minä pyydä Sinulta mitään, kuitenkin pyydän Sinulta yhtä asiaa, ja se on ainoa, jota elämältä pyydän: että saisin aina tehdä työtä. Se ihminen, joka näin ajattelee nöyränä, on arvatenkin oppinut työn sulouden, ennenkuin hän elämässään tiesi, että onni oli työ. Kun ihminen tekee työtä, niin hän vapautuu, ja hän tulee vapaaksi, ei ainoastaan itse, vaan hän saa valtaa myöskin olosuhteiden yli. Sentähden on itsensä voittaminen vapautta ja valtaa. Tietysti tämä on semmoinen esimerkki, jonka me kaikki olemme huomanneet elämässä pitävän paikkansa, jonka kaikki tiedämme oikeaksi, ja sentähden se onkin aivan luonnollista – työnteko, juuri tämän vapauden ymmärtämistä. Sitten me huomaamme, että on toisiakin aloja, joissa emme ole vapaita, vaan joissa myöskin voisimme saavuttaa jotain.

Kun katselemme ihmisiä, niin voimme huomata, että vaikka he ovatkin sen ymmärtäneet, että veressä on laiskuus voitettava, eivät he ole sitä ymmärtäneet, että ihmisen on hataraa elää pimeydessä; hataraa on elää kaikenlaisissa väärissä tai itsekkäissä tunteissa. Jos esimerkiksi ahkera ihminen saattaa vihastua ja suuttua laiskalle, tai kadehtia jotain toista, jos hänellä on semmoisia itsekkäitä tunteita, niin huomaamme, että hän on silloin jonkinverran kahleissa. Ihminen huomaa, että hän ei ole vapaa, vaan nuo ovat, kuin kahleita hänelle, jotka tekevät hänen elämänsä onnettomaksi. Kun suuttumus tai joku muu semmoinen tulee hänen päällensä, niin hän on aivankuin orja; hän ei voi olla oma itsensä. On silloin kuin raateleva peto pitäisi häntä kynsissään. Ja me huomaamme, että totta kai siinäkin suhteessa pitäisi saada valtaa itsensä yli ja tulla vapaaksi.

Ja me huomaamme, että ennakkoluulot, joissa ihminen elää, tekevät myöskin hänet onnettomaksi. Ihmisellä on esimerkiksi semmoinen ennakkoluulo, että syödessä veitsi ja kahveli on pidettävä jollain erikoisella tavalla kädessä. Huomasin kerran, että olin hyvin vanhanaikainen syödessäni. En osannut syödä niinkuin piti. Ihmiset kenties nauroivat minulle. Tietysti minä hakkasin veitsellä ruuan valmiiksi, niinkuin ennenkin. En minä tietenkään tehnyt niin, kuin ennen mailla reissaillessani olin nähnyt tehtävän, että olisin levittänyt sormillani voita leivälle ja sitten sivellyt sormeni hiuksiini. Mielestäni saattoi tukka kyllä olla rasvan tarpeessa, mutta minusta se ei ollut niin järkevä ja hieno tapa, kuin veitsellä voin leivälle levittäminen. Ajattelin kyllä silloin itsekseeni, että on niitä tapoja erilaisia. – No niin, ajattelin, muoti muuttuu ja täytyy oppia semmoista. Siis, nyt ei saanut leikata valmiiksi kaikkea ruokaa, leikataan vain yksi pala kerrallaan ja pistetään se nätisti suuhun. Se on hienompaa. – Mutta nyt saattaa olla semmoisiakin ihmisiä, jotka noin itsekseen kuvittelevat, että ne ovat aivan autuuden asioita. Se on niin tärkeätä, että osaa kävellä ja tervehtiä esimerkiksi oikein. Ja moni ihminen saattaa elää semmoisissa ennakkoluuloissa, että ajattelevat tietyn käyttäytymistavan olevan aivan välttämätöntä; että olemassaolo ei ole mistään arvosta, jos emme tunne maailman tapoja. Minusta tuntuu, että sellaisessakin seikassa on ennakkoluuloja. Eihän meidän tarvitse kuin mennä Kiinaan, niin huomaamme, että siellä syödään puikoilla. Heillä on semmoinen tapa, ja kiinalaiset voivat ajatella, että kuinka alkeellisia me olemmekaan, jotka täydymme käyttäen pistimiä ja kaikkia tuommoisia syödessämme. Jos tekisimme semmoisista asioista autuuden asioita, niin silloin voisimme tehdä itsemme onnellisiksi. Mutta meidän täytyy iloita yhtä paljon, kun ihminen syö miten vaan, kun näemme hänen käyttöksensä olevan sielultaan kaunista, vaikka se olisikin ruumiillisten tapojensa puolesta toisenlaista, kuin meidän. Olen tavannut paljon ihmisiä, jotka elävät tuommoisissa ennakkoluuloissa, eivätkä viihdy

semmoisten ihmisten parissa. Vapaina olentoina meidänkin mielestämme voivat tuommoiset ennakkoluulot olla vähäpätöisiä.

Mutta jos me ajattelemme vähänkin niitä jumalallisia olentoja, jotka tietävät vähän enemmän elämästä ja kuolemasta, niin voimme ajatella, että me heidän silmissänsä näytämme käsittämättömiltä narreilta, kun esimerkiksi kiellämme kuolemanjälkeisen elämän sanoessamme, ettei ihminen ole olemassa kuoleman jälkeen. Me sanomme niin, ja kuitenkin nuo kuolleet ovat yhtämittaa tekemisissä meidän kanssamme. Ja viisaat, jotka ovat tekemisissä niiden kanssa, jotka ovat täällä eläneet ja kuolleet, hymyilevät, kun me puhumme, ettei ole elämää kuoleman jälkeen ja sitten heräävät, kun pasuuna soi. Sehän hymyilyttää niitä, jotka tietävät, ettei ihminen koskaan ole haudassa. Eivät he voi nimittää ihmisen ruumista ihmiseksi. Kun ruumis haudataan, seisoo ihminen siinä vieressä ja sitä viisaat kutsuvat ihmiseksi. Ja se heitä säählittää, kun he näkevät ihmisten oikein totisesti, ankarana, viisaan ja tietävän näköisinä vakuuttavan, ettei ole mitään enää olemassa, tai että hän makaa tuossa haudassa.

Sehän on aivan erikoisen kiinnostava kokemus ihmiselle. Hän on mukana omissa hautajaisissaan ja kulkee kaikkien ihmisten mukana, kun ruumista kannetaan. Hän on mukana omissa hautajaisissaan ja kulkee kaikkien ihmisten mukana, kun ruumista kannetaan. Hän on mukana haudan luona, kun ruumista lasketaan hautaan ja pidetään puheita ja papit sanovat, että nyt hän nukkuu, ja sitten hänet herätetään viimeisenä päivänä. Ja vainaja itse seisoo vieressä, kuullen nuo kaikki puheet. Ja hän on ihmeissään: "Kuinka!, – enkö minä sitten ole enää olemassa?" Hän hämmästy. Hän näkee oman ruumiinsa, kuinka se lasketaan hautaan. Mutta, kun puhutaan, että hän olisi siinä, ja herätetään viimeisenä päivänä! Hän näkee: enhän minä olekaan siinä, – onkohan tämä nyt sitten helvettiä? Ja siltä tuntuu, kun toiset itkevät tuota mätänevää ruumista ja toivovat, että se

nousisi vielä ylös. Tuo ruumis, joka oli kaikkea mätää ja pahuutta täynnä! Jos hän on teosofi ja meikäläinen ja hänet papillisesti haudataan, hän hymyilee. Mutta jos hän ei ole sitä, niin hän pelästyy ja hämmästyä, ja hän voi luulla olevansa helvetissä; että hän ei olekaan autuaallisesti nukkunut, – Jumala on hänet hyljännyt. Ja kun kaikki ihmist joutuvat kiirastuleen kuoleman jälkeen, niin on luonnollista, että hän siihen joutuessaan on vakuutettu siitä, että se on ikuista kadotusta. Sentähden onkin vaikeata nostaa häntä pois tuosta kärsimyksestä, kiirastuleesta, koska hän luulee, että hän on ikuisessa helvetissä.

Nyt, jos joku on murhannut itsensä, silloin ei tietysti kirkkokaan siunaa häntä niin autuaallisesti. Hän itse on hereillä, hän ei voi kuvitella muuta, kuin että hän on helvetissä, ja pitkä aika kuluu siinä, että hän elää uudestaan nuo tuskansa, itsensä tappamisensa ja ruumiista uloslentämisensä. Ja taas hän alkaa uudestaan kaiken tuon . . . ja taas kaikki alkaa uudestaan. Kaikki alkaa uudestaan ja uudestaan. Ja tämä kaikki käy hyvin nopeasti, ja jos ajattelemme, että niin on, niin se on helvetti. Toisilla voi olla paremmin – esimerkiksi niillä, jotka tappavat itsensä, ajatellen, että he ovat toisille vaivaksi. Mutta semmoinen ihminen, joka pakenee jotain, joka ei tahdo kärsiä sitä, minkä hän on valmistanut itselleen, vaan tahtoo rauhaa, hän ei jaksaa, hän ikävä kyllä väsyä, hän ei saa rauhaa kuoltuaankaan, vaan saa elää kaikessa siinä kaipauksessa yhä uudestaan ja uudestaan, niin kauan kuin hän tarvitsee toisten apua, – Jumalan ja luonnon apua. Emme saa itse riistää pois ruumistamme, vaan meidän täytyy elää niin kauan, kuin karma sen meille määrää. Tietysti jumalalliset olennot ovat hyvin armahtavaisia sille ihmiselle, joka suuressa tuskassa lähti pois, ja koettavat häntä auttaa.

Oli eräs ihminen, joka jo nuorena rupesi tutkimaan juuri näitä meidän asioitamme, tätä meidän maailmankäsitystämme. Hän oli aivan niinkuin luotu totuudenetsijäksi. Hän ajatteli aina elämän vakavampia asioita. Hän tietysti ajatteli hyvin paljon.

Hän vietti aikansa, päivänsä mietiskelyssä. Hän oli niin selvästi joku vanha jälleensyntynyt fakiiri, joogi tai kuinka sitä tahtoisi sanoa. Kaikista hänen harrastuksistaan näkyi, että hän oli aivan selvästi joku semmoinen, jonka olisi voinut luulla hyvin pitkälle päässeen. Ja miksei hän olisi pitkälle päässyt. Mutta hänelle tuli eräänä aikana semmoinen ajatus, että ihmisen pitää kehittää itsessään jonkinlaisia kykyjä ja voimia. Sitten hän eräänlaisen ulkomaisen kirjallisuuden avulla pääsi selville eräästä seikasta, nimittäin, että tuommoiset yliaistilliset, salaperäiset kyvyt ihmisessä ovat sängen paljon tekemisissä ihmisen sukupuolivoiman kanssa; että semmoisella ihmisellä, joka on saavuttanut salaperäisiä, yliaistillisiä kykyjä, on täydellinen valta sukupuolielämänsä yli. Tämä oli semmoinen pieni totuuden kipinä, jonka kyseessä oleva henkilö oli käsittänyt, ja sitten ehkä samasta kirjallisuudesta hän sai jonkinmoisia neuvoja siitä, miten hänen on opittava hillitsemään noita voimia, ja miten nuo sukupuolivoimat on käännettävä toiseen uomaan. Silloin hänelle nousi vaikeuksia eteen, sillä hänellä oli länsimaalainen ruumis ja länsimaalainen ruumis ei voi samalla tavalla kuin itämaalainen, olla taipuvainen tällaiseen magiaan. Länsimaalaisen ruumiin täytyy kulkea toisia teitä. Hyvin harvat länsimaalaisista ihmisistä kulkevat semmoisessa askeesissa, että saavat valtaa sukupuolivoimansa yli. Länsimailla me elämme Jeesus Kristuksen jälkeen kuin toisenlaisessa ilmapiirissä. Meidän ruumiimme ovat vereltään aivankuin toisenlaisessa ilmapiirissä. Meidän ruumiimme ovat vereltään aivankuin paljon nuorempia itämaalaisiin verrattuna. Hindujen, japanilaisten ja kiinalaisten ruumiit ovat vanhasta kulttuurista, ja siinä kulttuurissa on aina myöskin harjoitettu yliaistillista askeesia. Sentähden veressä, ihmisen aurassa on toisenlaisia mahdollisuuksia. Siellä ihmisen ruumis kestää aivan toisenlaista askeesia kuin täällä. Täällä on välttämätöntä, että on mukana aivan täysi järki ja myöskin aivan puhdas rakkauden tahto. Se täytyy olla mukana länsimailla aina. Itämailla ihmiselle voidaan sanoa: "Sinä tulet selvänäköiseksi,

kun menettelet niin ja niin . . ., kun ruumiillisilla harjoituksilla ja hengityksellä saat sukupuolivoiman kääntymään ylöspäin. Sitten sinä alat herättää kykyjäsi.“ Ja vaikka itämaalainen ei ajattele elämää niin suuresti, niin hän voi niin keskittyä, että hän saavuttaa näitä kykyjä. Se ei käy länsimaiselle ihmiselle, sillä hänen organisminsa on niin rakennettu, että se häneltä kysyy: mitä varten sinä tahdot tulla selvänäköiseksi? Ja silloin hän huomaa, että hänellä oli itsekkäät motiivit. Jos hänen motiivinsa on epäitsekkäs, niin hän tahtoisi tulla selvänäköiseksi voidakseen auttaa ihmisiä. Jos hän huomaa, että hänellä oli itsekkäät motiivit, niin hän lopettaa heti. Jos hänen motiivinsa on auttaa toisia ihmisiä, silloin hänen länsimaalainen ruumiinsa taipuu ja Kristus auttaa, eikä hänelle tapahdu mitään. Mutta jos hän ei ole täysin selvillä tuosta seikasta, kun hän tällä tavalla alkaa askeesia harjoittaa, niin hän joutuu harhatielle. Hän voi tulla tavalla tai toisella sairaaksi. Hänen tahtonsa voi projisoitua fyysilliseen ruumiiseen pienenä sairautena, pienenä hulluutena. Se on onnellista, että tie, tuo edellinen tie nousee pystyyn. Hänen täytyy hoitaa itseään ja omaa ruumistaan. Se ei ole, niinkuin sanoin ainoa seikka, tuo motiivi. Mutta jokatapauksessa länsimailla vaaditaan ihmiseltä äärettömässä määrässä rehellisyyttä itseltään, ja järkevyyttä noissa puuhissaan; että ne ovat hänen inhimilliselle järjelleen täysin tyydyttäviä, ja että ne ovat hänen omalletunnolleen ja sydämelleen yhtä täydellisellä tavalla tyydyttäviä. Niissä voi olla eri vivahduksia monella tavalla, mutta hänen täytyy ratkaista ne omalla tavallaan. Hänen täytyy ratkaista ne toisella tai toisella tavalla. Yksi ratkaisu on se, että hän tulee aivan niinkuin mielipuoleksi. Hän voi ajatella ja se ajatus voi kiteytyä hänessä; nuo kaikki kyvyt eivät asu minussa, vaan ne ovat eetteriruumiissa ja jos minä olisin vapaa tästä, jos minulla ei olisi tätä ruumista, niin kyllä minä tietäisin. Meidän ihmisten kesken on tapana sanoa: ”kyllähän sen ehtii nähdä, kun pääsemme tästä ruumiista kuoltuamme.“ Mutta tuollainen kysymys, joka tulee tuolla tavalla tavalliselle ihmiselle, tulee

askeetille vaikeampana eteen: ”mutta minunhan piti saavuttaa tässä ruumiissa tieto ja ne asiathan kehittyvät juuri siinä näkymättömässä käyttövälineessä.“

Mainitsemamme ihminen tuli tämmöiseen sisäiseen ristiriitaan ja halusi lopullisesti kuitenkin saavuttaa jotain, johon hän oli kuitenkin pyrkinyt. Ja hän ei oikein itsekään tiennyt, kuinka se kävi; se kävi niin äkkiä, että hän – tappoi itsensä. Kun hän oli kuitenkin puhdasmotiivinen, niin häntä yritettiin auttaa, niin että hän sai levätä. Mutta se ei aina kuitenkaan tule itsemurhaajan osaksi.

On niin tärkeää meille ihmisille, että me saavutamme vallan ylitemme, että vapaudumme nyt tietämättömyydestämme. Mutta ei sillä tavalla, että heti vaadimme, että meille tulee yliaistillisia kykyjä, vaan vapautamme itsemme siitä kaikkea kuuntelemalla, katselemalla, että vapaudumme ennakkoluuloista. Se on ensin tärkein tehtävämme. Jos me toisilla silmillämme katselemme vapaata ihmistä, joka on sielullisesti ja henkisesti vapaa, niin näemme ihmisen, joka elää omassa aurassaan ja tämän auran ympärillä on maailmanvalkeus, Kristusvalo. Ja tämä maailmanvalkeus, Kristusvalo aivankuin kolkuttaa ihmisen sydämeen. Tämä on tietysti kuin avaruuspuhetta; sanamme suhde ei ole toisessa maailmassa sellainen. Mutta voimme eksoteerisesti sanoa, kun joudumme astraalimaailmaan, että aura on kuin maailmanvalo. Ja ihminen itse elää aivankuin tuossa maailmassa. Siinä on erilaisia värejä; voi olla rumiakin värejä. Ja suuri kirkkaus tahtoisu joka puolelta laskeutuu meihin ja odottaa, että Kristusvalo meihin laskeutuisi. Ja mitä ovat tuollaiset pyörteet, jotka pyörivät? Mehän tiedämme, että kun jokin pyörii, niin se muodostaa kuin pinnan, jonka lävitse ei pääse. Jos esimerkiksi on vesivirta ja kova putous, niin on mahdotonta lyödä tuon virran läpi sapelilla tai jollain muulla semmoisella. Nyt Kristusvalo ei pääse meihin, kun meillä on tuommoisia pyörteitä, jotka muodostavat pinnan. Mitä ne ovat? Ne ovat kaikki ennakkoluuloja, harhoja, itseharhaa, itsepetosta. Ja siinä

se pyörii niinkuin myllynkivi ja estää valon tulemasta. Mutta jos me jostain ennakkoluulosta vapaudumme, niin se heti pysäyttää turhan pyörimisen, ja me huomaamme, että tuossa on silmä, ja samalla valo tulee siihen. Sentähden ihmiselle on ylen tärkeätä, että hän oppi pois tietämättömyydestä.

On eräs ominaisuus ihmisellä, jota me usein nimitämme halveksivalla nimellä "uteliaisuus." Ei meidän tarvitse olla uteliaita kaikissa turhanpäiväisissä asioissa, vaan tiedonhaluisia. Eräs vanha teosofi sanoi kerran: "Uteliaisuus on viimeinen hyve, josta meidän tulee luopua." Kun se, joka väärinkäytettynä muuttuu uteliaisuudeksi, on tiedonhalua, on se tärkeä auttaja. Ihmiselle tiedonhalu on sitä, että hän tahtoo aina olla varma asioista. Me emme umpimähkään tahdo mitään uskoa, vaan otamme selvää asioista, niin paljon kuin voimme; me tahdomme tietää. Se on tärkeä ominaisuus ihmiselle. Me tiedämme, että ihminen vapautuu kaikista itsekkäistä tunteista, ja hänen tunteensa hienostuu, kun hän pääsee kiinni kauneudesta, taiteesta; oppii rakastamaan kauneutta ja kauneuden ilmituomista kaikessa taiteessa, ei ainoastaan kuvaamataiteessa, vaan myöskin musiikissa, kirjallisuudessa ja runoudessa. Kun ihminen oppii rakastamaan kauneutta, sopusointua, harmoniaa, ja niinkuin voisimme sanoa: ihmisten keskinäistä veljeyttä, silloin ihminen vapautuu itsekkäistä tunteista. Ja koska ihminen ei ole ainoastaan tietävä ja tunteva, vaan myöskin tahtova olento, niin on ihmisen huomattava, että tahtuelämässäänkin täytyy käydä suuri uudistus. Meidän tahtomme ei saa olla kiinni missään synnissä, heikkoudessa, vaan meidän tahtomme täytyy olla rakkautta. Ei rakkaus ole paljasta tunne-elämää. Se ei ole tavallaan tunne-elämää lainkaan. Rakkaus voi sitten nousta älyyn, että se on niin ylevää, hienoa liikutusta, ettemme voi sanoa sitä ilmaista. Kun se on niin perin hienoa ja ylevää, niin voi ihminen itkeä liikutuksesta niinkuin Kristus ja sanoa: "Voi teitä." Mutta rakkaus on juuri tahtoa, hyvää jumalallista tahtoa.

Ja sentähden, kun ihminen puhdistaa tahtoaan, kun hän tahtoo, että se tulee jumalalliseksi ja muuttuu rakkaudeksi, todelliseksi rakkauden elämäksi, hän huomaa, kuinka apukeinona siinä on se, että ihminen pääsee itse heikkouksistaan ja synneistään toisia niistä pois auttaen. Jos esimerkiksi ihminen on laiska, huomaa hän kuitenkin, kun hän näkee, että toiset ovat laiskoja, että ei tämä sentään ole oikein. Jos hän on niin kehittynyt sisässään, että hän tahtoi itse päästä pois siitä laiskuudesta, niin hän näyttää esimerkkiä toisille. Hän puhuu toisille siitä, joka myöskin tuomitsee häntä itseään, että ei meidän pitäisi olla laiskoja. Ja siis, kun hän itse tuomitsee itseään, sanoillaan lankeaa tuomion alle, niin hän kuitenkin yrittää päästä laiskuudestaan. Hän huomaa sen, se on niinkuin yhteistyötä, niinkuin se muuttuisi yhteiseksi toistensa auttamiseksi. Niin on kaikkien inhimillisten heikkouksien ja paheitten laita, kun vaan pääsemme selville siitä, että meidän on päästävä niistä. Ilman rakkautta emme pääse mistään. Ilman Jumalaa emme voi syntiä voittaa. Mutta ei sillä tavalla, että lankeamme polvillemme ja rukoilemme: päästä hyvä Jumala. Se tapahtuu ainoastaan sillä tavalla, että ottaa Jumalan eli rakkauden avukseen, kun tahtoo synnistä päästä.

Mutta kaikkeen tähän vaaditaan, että ihminen on vakava, että hän ajatellen elämää, pyrkii korkeammalle kuin ihmiset tavallisesti pyrkivät. Tarkoitin, että ihminen on vakava sisäisesti. Kenties hän on suuri humoristi. Se, joka enemmän tekee työtä itsensä kanssa, enemmän auttaa toisia, tulee ehkä suureksi humoristiksi. Hän näkee, kuinka koko elämä tulee kodikkaaksi, tuttavalliseksi, hauskaksi ja kiintoisaksi. Hän pääsee siitä, että hän ottaa kaiken pahan ja vaikeuden liian totisesti. Hän alkaa tavallaan jo hymyillä kaikille kärsimyksille. Hän tietää, että olemassaolo on juuri semmoinen kuin se on. Keskellä kärsimyksiä hän nostaa päänsä ja hymyilee. Ja koko olemassaolo on kuin suuri suloinen seikkailu, jossa Isä meitä auttaa, kun vaan tahdomme olla hänen poikiaan.